Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Georgeta Grozav)
Dosarul nr. 2r-1708/24
(2-24042444-02-2r-29052024)

D E C I Z I E

26 septembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Natalia Mămăligă și Olga Cojocaru

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de recurentul Ion Sprincean, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Sprincean împotriva lui Marin Untu privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere şi emiterea titlului executoriu,-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

1. La data de 15 aprilie 2024, reclamantul Ion Sprincean, a depus cerere privind confirmarea tranzacției de împăcare încheiată cu Marin Untu și eliberarea titlului executoriu.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, s-a refuzat în confirmarea tranzacției prin mediere din 5 februarie 2024 încheiată între Ion Sprincean și Marin Untu, cu emiterea titlului executoriu.

Solicitarea recurentului:

3. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 20 mai 2024, recurentul Ion Sprincean, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri privind confirmarea tranzacției și eliberarea titlului executoriu.

Argumentele părţilor:

4. În motivarea recursului s-a indicat, că nu este de acord cu încheierea instanței de fond, o consideră ca fiind nefondată și pasibilă de a fi casată.

Punctează că în fapt, părțile au încheiat 3 contracte de împrumut în baza cărora Marin Untu a împrumutat de la Ion Sprincean, în baza contractului de împrumut

din 28 mai 2021 suma de 100000 euro, prin contractul de împrumut din 6 iulie 2021 suma de 200000 lei şi prin contractul de împrumut din 5 septembrie 2022 suma de 690000 lei. Ulterior semnării contractelor de împrumut, Marin Untu a restituit parțial din sumele de bani împrumutate, la data de 14 ianuarie 2022 restituind doar suma de 45000 Euro, fapt confirmat prin mențiunea făcută de părţi pe versoul contractului, restul sumelor de bani împrumutate în baza contractelor nefiind restituite până în prezent.
Indică, că la data de 5 februarie 2024, din motiv că Marin Untu nu a restituit integral sumele de bani împrumutate din cadrul niciunui contract de împrumut, fiind restituită doar parțial suma împrumutată în baza contractului din 28 mai 2021, a fost semnată de către părţi o tranzacție de împăcare în procedură de mediere, în cadrul căreia Marin Untu a recunoscut a împrumutat sume de bani de la Ion Sprincean, în baza mai multor contracte şi pe care nu le-a restituit integral la data semnării tranzacției. Astfel, în baza tranzacției părțile au stabilit că suma restantă, în baza tuturor contractelor de împrumut, constituie 98000 Euro, echivalentul a 1911000 lei. Ca urmare, Marin Untu, în baza tranzacției de împăcare din 5 februarie 2024, s-a obligat să achite integral datoria față de Ion Sprincean, în mărime de 98000 Euro, echivalentul a 1911000 lei, până la data de 6 aprilie 2024. În legătură cu faptul că Marin Untu nu şi-a îndeplinit obligația prevăzută în pct.4.2. din tranzacția de mediere din 5 februarie 2024 Ion Sprincean, în temeiul pct.5.2. din tranzacție şi art.487 alin. (1) din Codul de procedură civilă, s-a adresat în instanţa de judecată cu o cerere de confirmare a tranzacției de mediere şi de eliberare a titlului de executare silită.
Relevă că, ca temei a ilegalității tranzacției, instanţa de judecată a considerat faptul că suma totală a contractelor de împrumut este mai mare decât suma indicată de către părţi în tranzacția de mediere, iar confirmarea verbală a faptului că Marin Untu a restituit parțial suma de bani împrumutată, nu servește drept temei a faptului că acesta a restituit o anumită sumă de-bani. Menționează că pe lângă faptul că pe versoul contractului de împrumut din 28 mai 2021, ambele părţi au făcut mențiunea că Marin Untu a restitui suma de 45000 euro la data de 14 ianuarie 2022, care confirmă restituirea parțială a sumelor împrumutate, fapt care confirmă netemeinicia constatărilor instanţei de judecată şi a încheierii din 8 mai 2024, chiar dacă părțile nu efectuau inscripția privind restituirea parțială a sumei împrumutate, odată ce Ion Sprincean în cadrul tranzacției de împăcare din 5 februarie 2024, a confirmat/ recunoscut faptul restituirii de către Marin Untu a sumei în cauză, servește drept dovadă a faptului că ultimul a restituit suma de bani.
Respectiv, odată ce ambele părţi, prin tranzacția de mediere, au confirmat şi stabilit cuantumul sumei restante, nu există loc de dubii cu privire la faptul dacă a fost restituită parțial suma de bani sau nu, deoarece acest fapt se confirmă prin tranzacția semnată de părţi iar obiectul tranzacției îl face suma de bani restantă, la

momentul semnării tranzacției.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri privind confirmarea tranzacției și eliberarea titlului executoriu.

5. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 29 mai 2024.
6. Intimatul Marin Untu, deși a fost informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Aprecierea instanţei de recurs:

7. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.
8. În conformitate cu prevederile articolelor 423, 424 alin. (1) şi 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
9. În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurentul respectând acest termen.
10. În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.
11. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul reține că la data de 15 aprilie 2024, reclamantul Ion Sprincean, a depus cerere privind confirmarea tranzacției de împăcare încheiată cu Marin Untu și eliberarea titlului executoriu.
12. Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, s-a refuzat în confirmarea tranzacției prin mediere din 5 februarie 2024 încheiată între Ion Sprincean și Marin Untu, cu emiterea titlului executoriu.
13. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 20 mai 2024, recurentul Ion Sprincean, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri privind confirmarea tranzacției și eliberarea titlului executoriu.
14. Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii instanţei ierarhic inferioare în

raport cu criticele formulate în cererea de recurs şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanţei de fond privind refuzul cererii privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

15. Cadrul legal relevant speței sunt prevederile art. 1917 alin. (1) din Codul civil, tranzacţia este contractul prin care părţile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultăţile ce apar în procesul executării unei hotărîri judecătoreşti. Potrivit alin.(2) al aceluiași articol, pentru încheierea tranzacţiei se cere capacitatea necesară de a dispune de obiectul tranzacţiei. Iar potrivit alin.(3), tranzacţia poate stipula o penalitate pentru cel care omite să o execute.
16. Conform prevederilor art. 1919 alin. (1) din Codul civil, tranzacția este judiciară dacă a fost confirmată de către instanţa de judecată sau arbitrală competentă, conform normelor de procedură aplicabile. Dispoziţiile legale privind executarea silită a hotărîrilor arbitrale rămîn aplicabile. Alin.(2) prevede că tranzacţia este extrajudiciară dacă prin ea părţile au prevenit un proces ce putea să înceapă sau, deşi tranzacţionează asupra unui proces în desfăşurare, nu o prezintă instanţei de judecată sau arbitrale competente pentru confirmare. După confirmare în modul corespunzător, tranzacţia extrajudiciară devine tranzacţie judiciară. Potrivit alin.(3) contractul de tranzacţie extrajudiciară se încheie în scris. Iar potrivit alin.(4) în lipsă de dispoziţie contrară, dispoziţiile prezentului capitol se aplică atît tranzacţiei judiciare, cît şi tranzacţiei extrajudiciare.
17. Conform prevederilor art. 1920 alin. (1)-(5) din Codul civil, privitor la efectul tranzacţiei:

(1) Tranzacţia are între părţi autoritatea lucrului judecat.

(2) Tranzacţia extrajudiciară nu este susceptibilă de executare silită decît după:

a) admiterea acţiunii de executare silită a obligaţiei rezultate din tranzacţie de către instanţa competentă, la cererea părţii la tranzacţie;

b) confirmarea ei de către instanţa competentă, conform capitolului XLV din Codul de procedură civilă, la cererea părţii la procesul de mediere;

c) învestirea ei cu formulă executorie de către notar. Notarul va învesti tranzacţia cu formulă executorie, la cererea tuturor părţilor la tranzacţia încheiată, în cadrul procesului de mediere sau în afara procesului de mediere.

(3) Partea la tranzacţia extrajudiciară poate invoca tranzacţia extrajudiciară pe cale de excepţie fără a cere confirmarea ei.

(4) Dacă o parte are dreptul la rezoluţiunea tranzacţiei judiciare pentru neexecutarea obligaţiilor care rezultă din ea, rezoluţiunea nu se poate declara prin notificare unilaterală.
(5) Instanţa de judecată căreia i s-a cerut pronunţarea rezoluţiunii tranzacţiei judiciare este în drept să nu admită acţiunea dacă partea îndreptăţită poate să evite consecinţele neexecutării tranzacţiei prin obţinerea executării ei silite sau prin obţinerea de despăgubiri.

18. Conform prevederilor art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de confirmare a tranzacţiei, prin care părţile previn un proces civil, şi de eliberare a titlului de executare silită se depune în scris de către partea procesului de mediere sau reprezentantul legal al acesteia la instanţa judecătorească de la domiciliul sau de la sediul pîrîtului. Alin.(2) prevede că tranzacţiile încheiate în litigiile civile şi comerciale cu element de extraneitate se confirmă în condiţiile prezentului capitol dacă examinarea litigiului soluţionat prin tranzacţie este de competenţa instanţelor judecătoreşti ale Republicii Moldova şi executarea tranzacţiei, în tot sau în parte, urmează a fi efectuată pe teritoriul Republicii Moldova. Iar potrivit alin.(3), prezentul capitol se aplică în mod corespunzător şi procedurii de confirmare a tranzacţiilor încheiate nemijlocit de către părţi pentru a preveni un proces ce poate să înceapă.
19. Conform prevederilor art. 488 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă (în vigoare la momentul depunerii cererii), privitor la conținutul cererii de confirmare a tranzacţiei prin care părţile previn un proces civil şi de eliberare a titlului de executare silită:

(1) În cererea de confirmare a tranzacţiei prin care părţile previn un proces civil şi de eliberare a titlului de executare silită se indică:

a) instanţa căreia îi este adresată cererea;

b) numele şi prenumele mediatorului care a mediat litigiul;

c) numele şi prenumele sau denumirea părţilor procesului de mediere, domiciliul sau sediul acestora, numerele de telefon/fax, adresa electronică şi alte date de contact;

d) data încheierii tranzacţiei;

e) solicitarea părţii interesate de a se confirma tranzacţia şi de a i se elibera titlul de executare silită a tranzacţiei;

f) după caz, datele de contact ale reprezentantului legal al reclamantului.

(2) La cererea de confirmare a tranzacţiei prin care părţile previn un proces civil şi de eliberare a titlului de executare silită se anexează:

a) tranzacţia în original;

b) convenţia de mediere, dacă o astfel de convenţie a fost încheiată;

c) copia de pe procesul-verbal privind încetarea procesului de mediere;

d) după caz, actele ce atestă executarea parţială a tranzacţiei.

(3) Dacă cererea a fost depusă cu încălcarea prevederilor prezentului articol, acesteia nu i se dă curs, în conformitate cu art.171.

20. Conform prevederilor art.489 Cod de procedură civilă, privind examinarea cererii de confirmare a tranzacţiei prin care părţile previn un proces civil:

(1) Cererea de confirmare a tranzacţiei prin care părţile previn un proces civil se examinează în regim de urgenţă, în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii, fără citarea părţilor. Instanţa trimite părţii care se opune executării benevole a tranzacţiei copiile de pe cererea de confirmare a tranzacţiei şi de pe materialele anexate, stabilind un termen pentru prezentarea referinţei.

(2) Dacă instanţa consideră necesar, aceasta convoacă părţile interesate pentru audieri, înştiinţîndu-le despre data, ora şi locul şedinţei, fără întocmirea procesului-verbal.

(3) Judecătorul refuză confirmarea tranzacţiei dacă aceasta:

a) contravine legii ori încalcă drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale persoanei, interesele societăţii sau ale statului;

b) a fost încheiată cu încălcarea prevederilor Legii cu privire la mediere.

21. Conform prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la mediere, pot fi supuse medierii litigiile civile cu privire la drepturile şi obligaţiile care sânt sau pot face obiect de examinare în instanţa de judecată sau arbitraj şi de care părţile pot dispune liber prin tranzacţie, în condiţiile legii.
22. Conform prevederilor art. 32 alin. (1), (2) din Legea cu privire la mediere, tranzacția este acordul încheiat de părți și contrasemnat de mediator, ca urmare a procesului de mediere, prin care părțile consimt asupra soluționării amiabile a unui litigiu. Tranzacția trebuie să corespundă condițiilor de valabilitate prevăzute de prezenta lege, Codul civil şi de alte acte legislative.
23. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul atestă că instanța de fond just a refuzat în confirmarea tranzacției din 5 februarie 2024 încheiată între Ion Sprincean și Marin Untu, subsemnată de mediatorul Sergiu Dodon, or, tranzacția contravine legii, şi prin urmare, se constată o încălcare a principiilor fundamentale ale dreptului.
24. Colegiul reține că obiectul tranzacției din 5 februarie 2024, semnată de Ion Sprincean şi Marin Untu, îl constituie soluționarea conflictului dintre ultimii, în ceia ce privește restituirea împrumutului în mărime de 1911000 lei, conform contractelor de împrumut din 28 mai 2021, 6 iulie 2021 şi 5 septembrie 2022.
25. Conform tranzacției de împăcare prin mediere din 5 februarie 2024, Partea II - Marin Untu în calitate de debitor recunoaște datoria faţă de partea I – Ion Sprincean, în sumă totală de 98000 euro, echivalent a 1911000 lei, formată din împrumuturile acordate şi care urmau a fi restituite la data de 13 iulie

2021. Partea II în calitate de debitor recunoaște şi se obligă să achite integral datoria faţă de Partea I, în sumă de 98000 euro, echivalent sumei de 1911000 lei, pînă la data de 6 aprilie 2024. Partea I este de acord să primească suma de 98000 euro echivalent a 1911000 lei şi declară că odată cu primirea acestei sume, renunță definitiv şi integral la pretențiile sale materiale şi juridice faţă de Partea II, respectiv nu va formula în viitor nici o pretenție legată de aceste datorii, care sânt obiect al litigiului în cauză.

26. Dispunând respingerea cererii înaintată de Ion Sprincean împotriva lui Marin Untu privind confirmarea tranzacției de împăcare prin mediere şi emiterea titlului executoriu, Colegiul atestă că instanța de fond just a reținut că raporturile juridice dintre părți rezultă din contractele de împrumut din 28 mai 2021, 6 iulie 2021 şi 5 septembrie 2022, încheiat între Ion Sprincean şi Marin Untu, iar din înțelegerea reciprocă de soluționare pe cale amabilă a litigiului, exprimată prin tranzacția din 5 februarie 2024, debitorul a fost obligat să restituie împrumutul în mărime de 1911000 lei. Însă, conform contractelor de împrumut, şi anume: contractul de împrumut nr. 28/21/2 din 28 mai 2021, Marin Untu a luat cu împrumut suma de 100000 euro, contractul de împrumut nr. 06/21 din 6 iulie 2021 a luat cu împrumut suma de 200000 lei şi contractul de împrumut nr. 05/22 din 5 septembrie 2022 a luat cu împrumut suma de 690000 lei, fiind anexate în copii şi nu în original (f.d.11-13).
27. În aceeași ordine de idei, conform tranzacției de împăcare prin mediere din 5 februarie 2024 părțile au convenit asupra sumei în mărime de 98000 euro echivalent a sumei de 1911000 lei, instanța de fond just constatând că din actele cauzei nu se atestă faptul că debitorul Marin Untu, a efectuat careva plăţi conform contractelor de împrumut şi din ce rezultă suma 98000 euro echivalent a sumei de 1911000 lei, or conform contractelor de împrumut, suma împrumutată de debitor este mult mai mare, adică 100000 euro şi 890.000 lei.
28. Dispunând respingerea cererii privind confirmarea tranzacției, Colegiul atestă că instanța de fond just a reținut că tranzacția contravine legii, încalcă drepturile, libertățile şi interesele legitime ale persoanei şi este în mod vădit inechitabilă, or, debitorul a efectuat careva plăți conform contractelor de împrumut, iar instanţa de judecată nu dispune încasarea sumei restante din tranzacția de împăcare, ci doar confirmă tranzacția de împăcare în sensul formulat.
29. Astfel, instanța de fond just a ajuns la concluzia privind refuzarea confirmării tranzacției din 5 februarie 2024, încheiată între Ion Sprincean şi Marin Untu şi emiterea titlului de executare silită, or, prin încheierea tranzacției menționate se încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova.

30. În baza art. 60 alin. (5) din Codul de procedură civilă, judecătorul poate încuviinţa o tranzacţie de împăcare, dacă aceasta nu contravine legii şi nu încalcă drepturile, libertăţile şi interesele legitime altor persoane, interesele societăţii sau ale statului. Astfel, Colegiul conchide că instanța de fond just a refuzat cererii privind confirmarea tranzacției, or, tranzacția propusă nu corespunde legii.
31. Respingând recursul instanţa de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (*cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).
32. În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegaţiile recurentului.
33. Totodată, instanţa de recurs relevă că, conform jurisprudenţei CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situaţiei prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.
34. Așadar, din argumentele relatate şi ținând cont de faptul că, încheierea primei instanţe este întemeiată şi legală, instanţa de recurs reiterează concluzia de a respinge recursul declarat şi a menţine încheierea instanței de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de recurentul Ion Sprincean, ca neîntemeiat.
Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 mai 2024.
Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Natalia Mămăligă

Olga Cojocaru